

Església parroquial de Sant Boi de Lluçanès

Sant Boi de Lluçanès

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Plaça de l'església, 1. Nucli urbà. Sant Boi de Lluçanès

Coordenades:

Latitud: 42.05763
Longitud: 2.1517
UTM Est (X): 429809
UTM Nord (Y): 4656523

Classificació

Número de fitxa 08201 - 1
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Barroc Neoclàssic
Segle XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Normes Subsidiàries de Planejament. 1993
Número inventari Sí, IPA. 23596
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Vic. c. Santa Maria, 1. 08500. Vic
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dl., 22/09/2008 - 02:00

Descripció

L'església parroquial de Sant Boi està situada en el punt més alt del nucli urbà. És una església de grans dimensions d'estil barroc-neoclàssic, formada per tres naus, la central més alta i més llarga, coberta amb voltes d'aresta dividides per quatre arcs torals i planta de creu llatina, planejada per Josep Moretó a mitjans del segle XVIII i dirigida per Mariano Claris d'Olost. Les naus laterals tenen dues plantes: la superior forma un corredor que va del cor a la capçalera, i la planta inferior s'obre a la nau central formant capelles, mitjançant arcs de mig punt sobre columnes. La façana principal, orientada al sud i d'estil barroc, mostra una gran portalada esculpida; al centre hi ha el portal d'arc rebaixat emmarcat amb brancals i coronament de pedra motllurada. A la clau hi ha el rostre d'un angelet i a sobre, dins un segell amb garlandes decorades, hi ha la data gravada de 1767. Flanquegen el portal dues falses pilastres decorades amb motius vegetals i coronades amb dos falsos gerros florals, esculpits. Sobre hi ha una fornícula de quart d'esfera ornamentada amb elements vegetals i motlures a mode de guardapols; a l'interior hi ha la imatge de Sant Baldiri, una imatge nova i més petita que l'anterior que fou destruïda durant la Guerra Civil espanyola. Sobre la portalada s'obre una rosassa emmarcada amb pedra motllurada i més amunt, un òcul, just sota el coronament curvilini de la façana. A la façana principal hi ha quatre finestres, amb brancals i coronament de pedra, dues a cada extrem, alineades verticalment.

El campanar, esvelt, s'enfila a la banda est de la nau. Presenta una alçada de 32,65 metres i consta de quatre trams construïts en diferents èpoques. El campanar original, d'estil romànic, que encara es conserva i es pot admirar des de l'interior, tenia una alçada de 18,40 m. En aquest primer tram hi ha tres petites obertures en forma d'espitllera en tres de les seves cares. Més amunt hi havia tres finestres amb arc de mig punt, un d'ells geminat, on s'allotjaven les campanes. Aquestes obertures foren tapiades l'any 1537. El segon tram, separat del primer per unes motlures exteriors i amb les cantonades a mode de bisell, té les parets més primes i presenta quatre espitlleres, una en cada paret. El tercer tram amb grans obertures d'arc de mig punt, allotja les campanes. El quart tram, d'alçada més reduïda, presentava fins a la dècada de 1960, quatre finestres també d'arc de mig punt més petits que els del tercer tram. En aquesta època s'instal·là un rellotge ja que l'antic no funcionava bé. S'eixamplaren les obertures i s'hi col·locaren les quatre esferes del rellotge. Aquest darrer tram fins a finals del segle XIX o inicis de segle XX, estava cobert amb teulada piramidal de fort pendent, acabat amb rajola de València. Actualment es troba coronat amb una barana de pedra i parallamps (SELVA:2006).

L'interior de l'església conserva 8 retaules barrocs i neoclàssics que representen un patrimoni artístic molt valuós i singular que es va salvar de la Guerra Civil espanyola:

- Retaule de Santa Bàrbara: conegut actualment pel de Sant Isidre, obra de Josep Moretó vers l'any 1680, instal·lat a Sant Boi el 1780.
- Retaule de la Mare de Déu del Ballester: d'estil barroc del segle XVII.
- Retaule de l'altar Major: neoclàssic o barroc acadèmic. Obra de l'autor vigatà Antoni Real, inaugurat el 1797.
- Retaule del Sant Crist: d'estil neoclàssic. Obra d'Antoni Real del 1791, daurat per Bernat Solà i policromat per Francesc Solà el 1855.
- Retaule dels Sants Màrtirs: neoclàssic, no se'n coneix l'autor, datat del 1783 i daurat l'any 1794.
- Retaule del Roser: neoclàssic, daurat el 1783. No es coneix l'autor. Si bé la imatge del Roser és obra de Pere Anton Soler (segle XVII-XVIII).
- Retaule de la Mare de Déu del Carme: neoclàssic, obra de Llorenç Corominas (1857). Policromat per Bernat Solà el 1862.
- Retaule de la Puríssima: neoclàssic, obra de Llorenç Corominas, datat el 1855 i policromat per Bernat Solà.

Observacions:

Al costat de la portalada principal de l'església hi ha un rellotge de sol repintat després de la Guerra Civil que tenia l'antiga inscripció UNAM TIME. L'antic rellotge presentava la data a la part inferior de 1894. El rellotge es va repintar el 2002 i la inscripció i data han desaparegut.

Història

El 1761, el mestre de cases vigatà Josep Moretó Sellés va proposar al rector de Sant Boi, Pere Soler del Coll, reformar l'església romànica que estava molt malmesa i havia esdevingut petita pel gran nombre de parroquians. Al cap de poc temps de començar l'obra (1762) Moretó va abandonar. El 1763 les obres es recomencen dirigides per l'olostenc Mariano Claris, mestre de cases, i ja no es tractarà d'una reforma sinó que la fan de bell nou. La nau, de nova planta, s'encararia de sud a nord, s'ampliaria de mides i se'n conservaria el campanar. Tot i això el nou mestre seguiria les traces de Moretó. La nova església va ser beneïda el 1775 tot i que la data gravada al portal de la façana és de 1767. Durant la Guerra Civil es varen destruir i cremar les quatre grans imatges de més de 2 metres del retaule Major (sant Gregori el Gran, sant Jeroni, sant Ambrós i sant Agustí). L'any 1815 s'aixeca el campanar sobre una estructura anterior. Després de Guerra Civil s'encalçinà la façana i es va tornar a pintar de nou el rellotge de sol de la façana. També es substituïren els tres graons originals de l'entrada per cinc de nous (SELVA:2006). El 1986 la Diputació de Barcelona realitzà obres de restauració, a causa de les quals es fa una excavació d'urgència. El febrer de l'any 1987 s'acaben les obres de restauració del campanar de l'església.

Bibliografia

FONT, Dani (1992). Resum històric de les parròquies de l'arxiprestat del Lluçanès. (inèdit).
GAVÍN, Josep M (1984). Inventari d'esglésies. Osona. Volum 15. Arxiu. Gavín.
MONTAÑÀ, Daniel, PLANES, Josep Albert (2004). Història de Sant Boi de Lluçanès. Cossetània.
SELVA, Baldiri (2006). Records de Sant Boi en sèpia. Ajuntament de Sant Boi de Lluçanès.
Inventari de patrimoni cultural immoble de Catalunya. Sant Boi de Lluçanès. Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya. Revisat el maig de 2008.

